

TELEGRAFUL ROMAN.

Nr. 79. ANUL XIII.

Sabiu, in 7/19 Octobře 1865.

tru provinciile din Monarchia pe unu an
8 fl. era pe o jumătate de anu 4 fl. v. a.
Pentru princ. si tieri straine pe anu 12
pe 1/2 anu. 6 fl. v. a.

Inseratele se platescu pentru
intea ora cu 7. cr. sirulu cu litere
mici, pentru a doua ora cu 5 1/2 cr. si
pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Telegrafulu ese de doua ori pe septem-
man: joi'a si Duminec'a. — Prenume-
ratiunea se face in Sabiu la expeditur'a
oiei pe afara la c. r. poste, cu bani
gat'a prin scrisori francate, adresate
catra expeditura. Pretiulu prenumerati-
nei pentru Sabiu este pe anu 7. fl. v. a.
ear' pe o jumetate de anu 3. fl. 50. Pen-
tru celelalte parti ale Transilvaniei si pen-

La finea articolului nostru in Nrulu precedente, unde se
dice: „Cause mari si ponderose au trebuit sa fia fostu acele,
care au silitu pe Escel. Sea Bar. Siagun'a a raspunde nega-
tivu, cu privire la obiectu si a observat — s'au facutu gresie la
din partea culegatoriului; de aceea se corege aci si se deplinescu
cuvintele remase afara cu „a raspunde negativu nu cu privire
la obiectu, ci la forma“, ceea ce corespunde si celor mai susu
dise in acelu articlu. Red.

„Pesti Napló“ câtra Români.

„Incunoscintiările din partea Ungariei de dincolo de delulu
mare nu suntu favoritoare. Cu deosebire scirile unoru foi
vienzeze suntu de o astfelu de natura, încatu deca nu s'aru
poté dubitá autenticitatea lor, aru dá ocaziune la ore care
ingrigiri.

Se dice ca fratii nostri Români presumptionandu in modulu
convocării dietei din Clusiu, periclitarea drepturilor lor na-
tionale nu demultu castigat, se pregatescu cu contra dechia-
rări, a căroru un'a urmare aru fi, ca aru negá neconditiunatu
si de dreptulu participarea lor la adunarea din Clusiu ce se va
tine in 19 Novembre.

Neavendu incunoscintiări de dreptulu si credibile despre
eventualitatea acést'a, nu potemu sci câtu este adeveratu din
sciricirea acést'a.

Pentru aceea dar credemu a ne implini detori'a noastră de
diurnalistu, deca luâmu notiia despre scirea ce s'au ivitu in
organele de publicitate, ale celoru de contra opiniune, si deca
nu retacemu conditiunatele nostre reflexiuni asupr'a opiniu-
nilor acelor'a.

In diet'a din Sabiu carea s'au adusu in fiintia cu inde-
laturarea volnica a asiediamintelor nostre constitutiunali si le-
gali, elementulu magiaru transsilvanu nu poteá participá fâra
de a-si calcá in picioře datoriile sele de patriotu. Dar pen-
tru aceea tôte legile dietei octroiote, care s'au adusu in favo-
rea recunoscerei si garantării drepturilor natiunei române, nu
numai suntu cu aprobare priimate, ci pelânga acést'a ne-a pa-
rutu si reu, ca regimulu, carele prin nisuintiele sele impetrite in
centralisatiune, au fostu luat u o positiune cu totulu contraria
noie si intereselor nostre, ne-a privat u de ocaziunea fru-
môsa, de a fi potutu incredintiá pre poporulu românu con-
sotiulu nostru despre iubirea noastră fratiésca ce o avem câ-
tra densulu.

Dupa noi legile acelea, cari assigura natiunalitatea si
drepturile natiunali ale Românilor, prin diet'a convocata dupa
legi si forme constitutiunali, asiá dara nu prin dieta octroiota,
nu numai suntu neamenintate din partene, ci inca credemu,
ca fapt'a cea d'antâiu a dietei conchiamande va fi manifest'a si
sollemn el'a recunoscere a aceloru drepturi;

si asiá potemu presupune, fâra de nici o temere de a fi
combatuti, ca Români fatia cu drepturile si favorile ce le-au
castigatu pe cale esceptiunala in 1863 cu simpla inlatura-
rea a natiunei consótie, din mânil persecutorilor elementulu
magiaru, si cari pe lângă aceste se pare a purtá colórea u-
nei gratificatiuni, acum — candu ne aflâmu in presér'a adev-
ratei lor instalări prin legislatiunea completa a imperiului S.
Stefanu, in cartea milenaria a constitutiunei avitice — voru fi
bucurosi a privi de ocaziune binevenita acea prevenire, carea
numai nisuieste a indreptá gresielele angustiatâtiei din
trecutu, dar, carea se grabesce cu iubire fratiésca a fi drepta
fatia cu aceia, cu cari dela castigarea acestei patrii încóce au
fostu la bine si la reu si pre cari acum i prochiamo de na-
tione consótie.

In miscările nostre politice din anii din urma amu ve-
dintu la fratii Români, ce e dreptu, aceea in felulu seu unica aretare
de neincredere si de certe pentru natiunalitate, ceea ce amu
deploratu, cunoscendu insa, séu presupunendu isvorulu ace-
lor'a ne-amu grabitu a le uitá — ce insa nu amu vedintu si

experimentatu la densii, este poft'a cea cerbicósa de
o ruptura si stare separatistica, cu care
voru acum ai invinui.

E dreptu ca ei per ambages au fostu membri provisorii
ai unei legislatiuni mutilate din unu imperiu mare; dar póte-
se cu acést'a afirmá ca au incetatu de a mai fi poporu din
imperiu S. Stefanu?

Poterea evenimentelor póte schimba constitutiunea si
form'a regimului, dar patri'a nu o póte schimbá nici odata.

Pamentulu acel'a insa pe care fratii Români au traitu de
unu siru lungu de seculi si traiescu inca si astadi — este
posessiune avitica a corónei magiare.

Pâna atunci asiá dara pâna candu la noi póte legitimita-
tea comtá la stima, legile si constitutiunea acestei posessiuni
voru scuti egal u pe toti locuitorii ei, dar ii va si obligá egal u
pe toti.

Aru aretá cine-va minorenitate candu aru pedepsi pre-
sentulu pentru faptele de ore candu ale evului mediu pâna la
neiertare. In casulu acest'a continentulu nostru s'aru preface
intr'unu incivitoriu, in carele fiacare singuratecu din genera-
tiunea de acum'a aru trebui sa póte rola de parâsiu si parâtu.

Nutrimu acea sperantia intemeiata, ca fratii nostri Români
drépt'a neinteresata, carea li se intinde, nu o voru respinge cu
ne iubire si precum noi asiá si ei se voru grabi cu asemenea
incredere si prevenire a folosi ocaziunea obvenienta, carea fa-
voresce acum,

ca nepotii sa indrepte gresielele strabunilor u;
ca cu poteri armonice sa ne luptâmu contr'a seracirei
comune;

ca in contielegere sa statorimu mijlócele pentru bunastarea
nostra spirituala si materiala; si

ca in fine — noi cari ne-amu tigoritu atât'a pre lângă
bucatur'a cea amara a neinfrâtiei sa gustâmu acum odata si
pânea iubirei imprumutate si a contielegerei nostre interne,
pe carea patri'a, acestu idolu alu iubirei nostre alu tuturor,
nu-lu va negá nici odata dreptulu muncitoriu.

Noi din parte-ne asigurâmu pe compatriotii nostri Unguri,
ca bucurosi vomu dá uitârei odata pentru totodeun'a seculare-
le loru persecutiuni, cu care ni-au lipsitu nu numai de dreptu-
rile, ce ni competau in patri'a comuna, pe carea o au inte-
meiatu la olalta Români si Unguri înainte cu 800 de ani, ci
inca ni-au denegatu si drepturile acele, pe care ni le-au dat u
obstesc'a nostra mama natur'a.

Compatriotiloru Unguri! pâna acolo va-ti fostu dusu,
incâtu a-ti hotâritu de noi fâra noi in dietele vóstre, ca noi
Români in patri'a cea avitica potemu trái numai pâna la bu-
naplacerea vóstra!

Deca la aducerea acestor u legi nedrepte, in contr'a natiu-
nei române si a bisericei ei orientale, a-ti calcatu in picioře
dreptulu firescu si acuisitu, ce competá natiunei române, acum
intr'adeveru este ór'a cea din urma, ca se indreptati o astfelu
de nedreptate mare, si atunci poteti fi siguri, ca deca Româ-
nulu cá sclavulu celor u trei natiuni recepte s'au luptatu la olal-
ta cu voi in contr'a dusmanului patriei si pentru sustinerea
integritatei ei, acum cá natiune si religia recepta si egal u in-
dreptâtita, dar in sensu adeveratu, inca va fi un'a cu voi, ori
unde va cere interessulu patriei! Red.)

Români transsilvani si diet'a din Clusiu.

(Din „Zukunft“.)

Noi nu ne indoimu ca Români transsilvani, cari precum
la 1848 asiá si la 1863 s'au intrepusu cu tóta energi'a pen-
tru unitatea imperiului, voru fi si acum gat'a a urmá intenti-
unilor u p. n. cari suntu indreptate spre ajungerea unei impa-
câri pacifice a natiunilor u tranne, asemenea suntemu convinsi,
ca Români transsilvani suntu induplecati de a inaintá caus'a
impacării chiar u si cu sacrificii.

Inse tofii omulu binecugetătoriu va trebui sa concéda, ca Români Marelui Principatu nu numai sunt îndreptătiți, dar și obligati cătră sine însiși a-si asigura naționalitatea. De aceea nici ca va pretinde cine-va, ca ei din așchiziunea ce si o au castigatu pe cale legala și bona fide, cu deosebire prin legile dela 26 Octobru 1863 și 5 Ianuaru 1865, sa jertfésca bateru celu mai micu titulu.

Prin legile aceste adeca s'a recunoscutu națiunea româna și confesiunile ei de egal îndreptătițe cu celelalte trei națiuni și patru religii, asemenea s'a dechiaratu hmb'a româna, încatu priveșca întrebuintierea ei în afacerile oficiale, de egal îndreptătița cu idiom'a nemțișca și magiara.

De ôre ce rescriptulu, carele au disolvatu diet'a din 1863 și au convocatu alt'a noua la Clusiu, pe Români tranni, dorere, nu iau liniscitu cu nici unu cuventu atingătoriu de legile comemorate, și de ôre ce e de temutu, ca din partea magiara nu voru lipsi voci, cari sa dechiar legile aceste de nule, e firescu lucru ca Români din Marele Principatu mai înainte de tôte au a se asigura, deca diet'a cea mai deaprobe este învoita séu nu la recunoscerea legilor și drepturilor ce si le-au castigatu națiunea româna prin acele legi.

Luându în consideratiune, ca națiunea româna este déjà prin legea mentiunata mai susu, ca atare, înarticulata de a patr'a națiune politica, conformu dreptulu de statu istoricu ardelenescu; iara mai departe considerandu și acea împregiurare ca dupa ideile magiare despre dreptu, ce astadi sunt în valôre, națiunea româna la diet'a ce are sa fia, nu aru poté conclura ca națiune ei aru figurá numai sub titulu celu de predilectiune dela 1848 „de celelalte îndreptătițe classe de popor“: atunci noi slavii, cari endreptu tinemu multu la simtiulu naționalu, nu potemu luá nici decum Românilor în nume de reu, deca ei voru conditiuná participaree lor la diet'a ce amai de aproape dela recunoscerea și înarticularea celor doue legi mentiunate mai susu.

Asemenea amu aflá noi lucrul de eplinu dreptu, candu Români aru pretinde mai departe, ca diet'a acést'a sa aduca conclusele în privinti'a uniunei cu Ungari'a, nu dupa majoritatea capetelor, ci dupa națiuni.

Dreptatea și dreptulu istoricu sprijinescu pretensiunile aceste.

Deca nu se concede, ca Români cu națiunea lor, carea numerandu 1,200,000 de suflete, forméza majoritatea populatiunei tierci fatia cu cei 500,000 Magiari și 200,000 Sasi — sa hotâresca prin o majoritate dietala în cestiunea uniunei dupa interesele lor esclusive, atunci aru fi cu multu mai mare nedreptate, candu în dieta li s'aru concede Magiarilor o majoritate mâesrita dupa capete, și candu majoritatea româna a populatiunei tierci aru fi predata desarmata concluseru acelei „majoritati maesrite“. Noi credemu ca nu ne insielâmu deca afirmâmu, ca jace în intentiunile ministeriului Belcredi — și deca nu în a tuturor membrilor a aceluia-si — ca cestiunea uniunei sa se deslege pre lângă garantarea tuturor intereselor îndreptătițe, prin compromisiuni reciproce între naționalitățile Marelui Principatu. O astfel de deslegare inse ni se pare noua numai atunci posibila, candu uniunea se va votá în modulu de mai susu după națiuni, și fiindu națiunea româna mai întâi înarticulata de a patr'a națiune.

Modulu acést'a corespunde și dreptulu de statu istoricu alu Transsilvaniei, care dreptu facu pe națiunile legalu recunoscute factori politici ai legislatiunei, căci e cunoscutu, ca Sasi în dieta toldeun'a au votatu ca națiune, după instructiunile universitatei lor naționale. Se întielege de sine, ca atâtu Români câtu și Sasi au unu dreptu vitalu, de a lucrá într'acolo, ca deca e tocm'a sa fia uniunea, acést'a sa se realizeze numai pre lângă garantarea autonomiei legislative și administrative a Marelui Principatu. Pentruca altmintrea o absorbtione a Transsilvaniei de cătră Ungari'a aru fi numai pentru magiari favoritoare cu stricatiunea celorlalte doue naționalități ale tierci. Acestea tôte asiá sunt de chiare, încatu nu mai au lipsa de alte argumente. Deca asiadara Magiarii (Ungurii și Secuii) aru refusa înarticularea desmentiatelor legi și votarea după națiuni, atunci Români voru scî împede, ca unde se afla, și ce au mai departe de făcutu.

Din părțile Muresiului în 12 Octobru 1865. După cum audim loenitorii (Români și Germani) din Fagetu au învutu în 9 a l. e. între sine o convsatiune, din care au rezultat, ca d. Aureliu de Maniu, advocatu publicu în Lugosiu și fostu în an. 1861 ablegatu alu cerculu de alegere Fagetu în diet'a unghurésca, sa se aléga și tramita și la diet'a din 1865 de ablegatu alu cerculu de alegere Fagetu. Resultatulu ace-

st'a s'a telegrafatu numai decatu candidatulu la Lugosiu, care sosindu a dou'a di în Fagetu la banchetulu arangeatu si-au adusu multiamit'a s'a locuitorilor din Fagetu pentru încrederea, cu care acum a dou'a ôra în onoréza.

În reinviét'a viétia constituționala a tierci nôstre noi casulu acést'a lu înregistrâmu ca celu d'antâiu actu, prin care poporatiunea româna și manifestéza dorinti'a și vointi'a s'a constituționala, și precum ni pare de o parte bine, ca manifestarea acést'a s'au făcutu în fratișca contielegere cu Germanii asiá de alta parte suntemu prefericiti a vedé, cum și la ne-români și face aceea convictiune locu, ca poporatiunea româna în Ungari'a și interesele ei naționale mai bine potu fi reprezentate prin ablegati esiti din sinulu națiunei române. Acestu actu de fratișate și dreptate l'au asceptatu Români dela compatriotii sei și densulu va contribuá nu puțin la contielegerea fratișca, care toti o asceptâmu dela diet'a viitoare.

Ni se pare totusi, ca fratii din Fagetu aretandu-si aderinti'a și încrederea s'a în susu aretatulu modu cătră Dlu Maniu n'au luat nici câtu în consideratiune, ca ôre pórtase și cialalti alegatori din cerculu Fagetulu cu asemenea aderinti'a și încredere cătră persón'a, pe care densii au prochiama'to de candidatulu alu întregulu cercu alegatoriu. Designarea acést'a fără întielegere cu cialalti alegatori din cerculu Fagetulu semnena fôrte tare cu impunerea imperativa, și de acést'a, neconsiderandu la alte inconveniente, dubie sa se ferésca fratii fagetieni și în insusi interesulu alegerei candidatulu seu. Noi toti cunoscemu activitatea dezvoltata de Dlu Maniu în diet'a din 1861, cunoscemu mai departe zelulu și energi'a cu care densulu în acesti din urma patru ani de provisoriu pe calea petitiunale s'au silitu a folosi națiunei sele și intereselor ei, scimu în fine ce-va vorbi și despre activitatea Dlu Maniu ca deputatu românu la congressulu naționalu serbescu: pelânga tôte acestea documinte și argumente, cari aru rectificá deplinu încrederea fratiloru fagetieni compromisa în persón'a candidatulu lor, amu fi doritu noi, cei ce ne tinemu asemenea de cerculu alegatoriu alu Fagetulu, dar n'amu fostu asiá de norocosi a fi chiamati și a luá parte la conferinti'a fratiloru fagetieni, a cunósce principiile care voiesc Dlu Maniu proiectatulu candidatulu de ablegatu dietalu, din cerculu nostru de alegere, ale aduce la valôre în diet'a viitoare, și adeca: cum si ce cugeta dumnealui despre viétia constituționala dincóci și dincolo de Lait'a și ca este cu potintia sustinerea unei'a fără caderea celelalte; despre împacarea dreptulu de statu alu Ungariei cu recerintiile moderne ale mare-statulu austriacu și prin urmare despre modulu, în care si după care aru fi sa se pertracteze afacerile comune; despre uniunea Ardelului și incopcierea Croatiei, Slavoniei cu Ungari'a, și emolumentele séu daunele resultátore din împreunarea acést'a pentru principiulu naționalu; despre afacerile dinlântu ale tierci nôstre și în specie: despre supremati'a elementulu naționalu magiaru asupr'a celorlalte elemente naționale nemagiare, despre egal'a îndreptătițe naționale și confesiunale, despre modulu în care egal'a îndreptătițe naționala s'aru poté mai bine éscutá, despre centralisare séu descentralisare înainturulu tierci nôstre, și în fine despre tôte acelea afaceri, dela care nu numai esistinti'a nôstra ca civi ai statulu, ci și ca naționalitate îndreptuita în statu.

Venirea la Fagetu și tinerea banchetulu dadeau Dlu Maniu ocașiunea cea mai buna și binevenita a se dechiará în privinti'a întrebârilor de susu și inca și a altor. aci neatinsé. Densulu póte a preferatu a informá privative pre alegatori presenti despre intentiunile sele, de ôre ce inse cea mai mare parte a alegatorilor sei n'au fostu de fatia la banchetulu din Fagetu, pentru aceea sperâmu, ca candidatulu fratiloru fagetieni se va folosi de antâi'a ocașiune, de a-si descoperi séu în scrisu séu cu gur'a simtiurile sele și înainte celorlalti alegatori din cerculu de alegere alu Fagetulu, ca sa nu se dica, ca D-nialui pre parerile celorlalti alegatori — afara de a celor din Fagetu — pune mai puțină valôre, avendu pelânga aceea și dorinti'a a premerge cu esemplu bunu celorlalti candidati de ablegati dietali, ca sa nu ni se întemple, ca în diet'a din 1861 candu o mare parte a ablegatorilor — tramisi de Români la dieta și fără cunoscinti'a convictiunilor lor politice și naționale, asiá dicendu pe simpl'a onóre ca voru sprigini înteresele nôstre naționale si-au manifestatu activitatea sea într'o direptiune de totu contraria asteptâriloru tramitiitoriloru sei români.

Principatele române unite.

(Continuare și capetu din nr. 77 și 78.)

Nu simtu nici o greutate, pré sânté parinte, a declará pré fericirei vóstre, ca amu priimitu numai ca o exceptiune la regul'a statornicita în trecut, acést'a noua îndatorire ce ni-a impusu tier'a. Totusi pré fericirea vóstra nu va lipsi a recunósce ca amu usatu cu cea mai mare reserva de drepturile

ce mi s'au transmisu. Archiereii pre cari iamu inaltiatu la scaunele episcopali vacanti, au fostu si alesi dupa glasuirea canónelor, din barbatii „doririlor comuné.“ distinsi prin pietatea, esperientia si luminile loru, din barbatii pe cari insusi sântulu scaunu ecumenicu, mai nainte de mine, i-a gâsitu vrednici de a fi Episcopi, si cari, de ani indelungati, pâstoreau turmele bine-cuventatóre, administrandu, in calitate de vicari, diocesele române vacanti.

Au trebuie inca sa adaugu, pré sânté parinte, ca consacrátiunea Episcopiloru numiti de mine s'a seversitu dupa tóte formulele si dupa ritualulu canonicescu alu sântei nóstre biserici? Nu trebuie câtusi de putinu a se indoí pré fericirea vóstra, ca inaltulu cleru alu Romaniei este pré adencu petrunsu de sentimentulu datorieloru sele, spre a se poté vre-odata departá dela prescriptiunile sântiloru pârinti ai bisericei.

Pré fericirea vóstra, totu asemene, a combatutu si dispoziitiunile legii ce supune pe Episcopi, pentru delicté civili, maltei curti de Justiti'a a tieriei.

Si in acésta privire, pré sânté parinte, legea româna este absolutu conformu prescriptiuniloru canonice. Sântii parinti cari au provocatu alu 74-le canonu apostolicu, ce tratéza despre delictéle comise de cátra Episcopi, n'au lipsitu a cunósce ca legislatiunea in vigóre la acea epoca, in intregimea ei, nu confer'a nici unu privilegiu inaintea legii cetátienului investitu de caracterulu preotiescu. Intr'unu cuventu, Episcopii nu încetau a fi cetátieni, si, sub acestu titlu, cu totu caracterulu loru episcopale, erau supusi, pentru delictéle civili, legiloru civili. Novel'a 83 a imperatului Justinianu nu lasa cea mai mica indoieala despre acést'a Legislatóru, candu este vorb'a de delictéle eclesiastice, pestratu autoritáti eclesiastice dreptulu de a le judecá; iara pentru delictéle criminali, séu si numai civili, Legislatórele a ordonatu ca ele sa fia deferate judecatorulu competenté, ádeca autoritáti civile. Novel'a 124 inca confirma prescriptiunile acestea candu imperatulu si-reservá dreptulu de a tramite, prin decretu, inaintea magistratului civile séu militaru ori-ce actiune civile séu criminalé pornita in contr'a unui Episcopu. Autoritatea civile se arata mai multu inca in tóta puterea ei, candu, prin aceeasi novela, Imperatulu ordoná ca ori-ce Episcopu care aru asistá la jocuri séu la ori-ce alte spectacule, va fi desbracatu de darulu preotiescu si va fi inchisu pentru trei ani intr'o monastire.

Ore in fine, mai amu trebuintia a aminti pré fericirii vóstre ordinile ce dede Justinianu in novel'a 137 guvernatoriloru de provincia in privirea Episcopiloru, cari refusau a se supune edictelor imperatesci? Trecandu dela acésta epoca indetulu depártata de noi, la timpurile cele mai apropiate, gâsimu ca acésta traditiune a autoritáti civile, in materia disciplinara, s'a mántinutu intacta de regulamentele organice ale Moldovei, (Art. 413), si ale Valachiei (Art. 364). Pré fericirea vóstra, de siguru, cunósceți ce mare parte a luatú la aceste de pe urma acte acelu mai puternicu din tóte guvernamentele ortodoxe.

In vederea dispositiuniloru legislative, emanate dela unu capu de Stata asiá eminenté, precum erá imperatulu Justinianu, — si care cunoscea asiá de bine datoriéle cele cátra sânt'a nóstra biserica — in fati'a prescriptiuniloru formali ale regulamentelor organice, cum s'aru poté sustiné, — cu totu respectulu facu acésta intrebare pré fericirii vóstre, — ca asiú fi violatu legile eclesiastice supunendu pe Episcopi, pentru delicté criminali si civili, nu jurisdictiuni ordinare, precum o făcuse Justinianu, ci jurisdictiuni esceptionale a acelei mai inalte curti de Justitia a Romaniei, compusa de magistrati inamovibili? Cine aru cutezá a dice, ca acestu tribunalu supremu, astfelu constituitu, nu representa o autoritate asiá de respectabile precum au fostu presidiele provinciali ale imperatoriloru de Byzantiu, séu comisiunile regulamentarie dinaintea conventiunei?

Legea care amu promulgatu la 30 Novembre 1864, pentru a regulá starea monachiloru, nici acea lege n'a potutu castigá binecuventarea pré fericirii vóstre. Dara unde s'aru fi potutu gâsi o organizatiune mai conforma cu spiritulu canónelor si alu invetiamentelor bisericei primitive? Ce voiesce asta lege? Ea tintesce, mai cu séma, la desradácinarea ignorantiei si nenumeralorú abusuri cari s'au incubatu in monastiri spre scandalulu bisericei. Silitu, amu trebuitu a'mi aduce aminte ca din sinulu clerulu monachale se alegu Episcopi, — acei ómeni cari trebuie sa straluce prin pietate si prin sciintia, cari trebuie sa ecelereze pe concetátienii loru, nu numai prin luminile loru, dara inca prin esemplulu unei vietie fára prihana si placuta lui Domnedieu. Eata de ce amu voitu, pentru binele bisericei, sa márginescu numerulu si sa fixezu verst'a calugáriloru si a maicelorú, pretindendu dela densii probe de o seriósá vocatiune, impunendu-le munci folositóre instructiunei séu serviciului spitaleloru si oprindu a

intr'a in sântele nóstre locasiuri pe acei'a, séu pe acelea; care nu aru voi a se supune unei vietie de sacrificiu. Imperatorii byzantini, Justinianu si Leonu mai nainte de mine, edictase mesuri de o asemenea natura. Prin novel'a a 3-a Justinianu reduce numerulu calugáriloru din Constantinopole, dicendu „ca totu ceea ce trece mesur'a, nu este lucru bun; „ca, prin urmare, nu trebuie creati atáti clerici, calugári si maice, in cátu biserica sa naibe cu ce-i tiné.“ Déca pré fericirea vóstra aru bine-voi sa mai consulte novel'a 5-lea, 133-lea si altele, ati vedé ca imperatulu legislatoru nu se unesce in tóte cu pré fericirea vóstra asupr'a vârstei si ordinatiunei calugáriloru si a maicelorú. In privint'a acestui punctu, Justinianu apipáie nisce detaliuri pe care ma sfiescu a le atinge. Amu voitu, din contra sa ma tinu cátu se poté mai strictu in cerculu prescriptiuniloru si alu formelorú canonice. N'amú multiamitu dara a statornici regule lasendu sinodulu dreptulu de a se pronuci'a in tóta suveranitatea asupr'a vocatiunei candidatiloru si asupr'a calitátiloru cerute spre a se poté cine-va calugári. N'amú nici o indoieala, pré sânté parinte, ca legea din 30 Novembre 1864 va fi o adevérata binefacere pentru cleru si pentru sânt'a nóstra biserica.

Amu indeplinitu, pré sânté parinte, datori'a cémí amu impusu; credu ca amu respunsu la tóte obiectiunile parintesci ale pré fericirii vóstre.

Prin acést'a, n'amú avutu in sa intentiunea a formulá o justificatiune pentru actele ce s'au indeplinitu in Romani'a prin vointi'a mea, prin initiativ'a mea si prin liber'a consimtire a clerulu si a poporulu románu. Amu voitu, cá unu fiú smeritu alu bisericei, a urmá traditiuniloru bisericesci, informandu pe celu mai betranu si mai onoratu archipastoriu alu bisericei resaritului, ce spiritu a predominatu la intocmirea si promulgarea actelorú care, in specialu, privescu orenduielele bisericesci. N'asiú fi potutu dá pré fericirii vóstre o mai pipaita dovéda de respectulu ce pestrezu pentru sântulu scaunu ecumenicu. Dorint'a cea mai mare atátu a mea, cátu si a poporulu ce provedinti'al'au pusu sub umbrirea mea, este, — sa nu ve indoiti nicidecumu despre acést'a, pré sânté parinte, — si va fi totudeun'a tintita a menline biserica ortodoxa romána neclintita in legaturile adevératu canonice cu celelalte biserici, cari, cá si noi, prefera credint'a ortodoxa; si, déca, pe de o parte, sum hotáritu a respinge ori-ce ingerintia anticanonica a veri-cáruí sinodu strainu, a veri-cáruí biserici straine, séu a veri cáruí'a capu de biserica stráina, in afacerile de administratié si disciplina a bisericei autocefale románe, pe de alta parte voiu fi totudeun'a gal'a a priimi ceea ce Domnitorii románi, ortodoxi cá si mine, au priimitu in totudeun'a, aceea ce priimescu si toti ceilalti suverani ortodoxi, adica de a vedé in pré fericirea vóstra personificatiunea viua acelei unitáti a bisericei, care face glori'a si tóri'a ortodoxiei.

Sfersindu pré sânté parinte, sum datoriu a esprimá pré fericirii vóstre adenc'a mea parere de reu, ca n'amú potutu esecutá pregetulu cémí inspirasepiós'a afectiune si deferintia ce datorescu parintelui meu sufletescu; cáci, in momentul in care me dispusemu a deschide calca spre a veni la acele intielegeri fratiesci si imprumutate, care ne suntú recomandate de dogmele sântei biserici, missiunea archimandritulu Cleobule a venitu a paralis'a intentiunile mele. Nemarginita a fostu durerea mea, si credu ca pré fericirea vóstra a-ti impartásit'o. Sum siguru ca ati reprobatu o portare asiá de contraria cugétárilorú si institutiuniloru parintesci ale sântulu scaunu ecumenicu. Credu dara, si speru, ca pré fericirea vóstra va gâsi, in inalt'a sea intielegiune, mijloculu celu mai nemeritu spre a pregáti acésta intielegere care dorescu, cu tóta sinceritatea, a o stabili conformu cu prescriptiunile canonice, si nu me indoiescu ca pré fericirea vóstra-mi veti da ocaziune de a poté manifestá cu solemnitate sentimentele de veniratiune si deferintia, — cele datorite de unu fiú respectuosu mumei nóstre biserici din Constantinopole.

Eata, pré fericite parinte ca mi'amú deschisu inim'a destáinuindu cugetárilé mele; si ve declaru inca odata, pré sânté parinte, ca voiu fi credinciosu anticelorú legátori spirituali ale bisericei, esemplorú de veneratiune si de deferintia cátra sântulu scaunu ecumenicu, ce miau datú predecesorii mei si-mi dau inca astadi suveranii ce ocármuiescu popórele supuse legéi ortodoxe. Insa voiescu ca legea ortodoxa romána sa aibe o espressioné legale in Statu si in biserica resariténa, rangulu si acea independintia de care in totudeun'a, s'a bucuratu in fatia cu celelalte biserici ordoxe.

Nu mai asiá, si prin acésta strinsa legátura a bisericei cu statulu, voiu poté cu ajutorulu lui Domnedieu, conduce spre unu bunú sfársitu organizatiunea politica ce amu intreprinsu.

Trecutulu ma invatá ca antic'a credintia a nóstra strámosiésca, precum si independintia bisericei nóstre, in ori-care epoca, a fostu paladiumu celu mai puternicu alu nátióalitatií románe.

Rogu dara umilitu pe pré fericirea vóstra, sa binevoiti a acordá benedictiunea vóstra paterna, sántei nóstre biserici ortodoxe române si a aceluí ce se numesce si este

Pré sánte Parinte, alu pré fericirei Vóstre, smeritu fiu sufletescu. (Urméza semnatur'a M. Sele). „Tr. Car.“

Publicarea

baniloru incursi la fondulu Assoc., cu oca siunea adunárei gen. a Assoc. tinuta la Abrudu in 28. 29 Augustu 1865.

1. Dela Il. Sea D. Ioanne Cavaleru de Puscariu Capitanulu supr. alu Fogarasiului, tax'a de m. ord. pe 186⁴/₅ 5 f.

2. Dela D. Assessoru in Abrudu Dionisiu Tobias tax'a de m. ord. pe an. cur. 186⁵/₆ 5 f.

3. Dela D. Parochu in Junca Ioann Pauru tax'a de m. ord. nou pe an. c. 186⁵/₆ 5 f.

4. Dela D. Fiscalu in Bai'a de Crisiu Ioane Francu tax'a de m. ord. nou pe an. cur. 186⁵/₆ 5 f.

5. Dela D. Prot. in Blasiu Nicolau Begnescu tax'a de m. ord. rest. pe 186²/₃, 186³/₄ si 186⁴/₅ 15 f.

6. Dela D. Vfiscalu—Directoriu in Muresu Osiorheiu Gregoriu de Popu tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

7. Dela D. locoteninte c. r. in Alb'a Iuli'a Nicolau Tamasiu tax'a de m. ord. pe an. 186³/₄, 186⁴/₅ si 186⁵/₆ 15 f.

8. Dela D. VComite in Bai'a de Crisiu Amosu Francu tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

9. Dela D. Par. in Orestia Demetriu Eli tax'a pe 186⁴/₅ 5 f.

10. Dela D. econ. in Orestia Nicolau Zacharia tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ 5 f.

11. Dela D. Prot. in Alb'a Iuli'a Augustinu Popu tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ (pe 186³/₄ se afla in restantia) 5 f.

12. Dela D. negot. in Alb'a Iuli'a Georgiu Stefanuti tax'a de m. ord. pe an. 186³/₄ si 186⁴/₅ 10 f.

13. Dela D. aurariu in Bucium-Poieni Simeonu Giurc'a tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ si pentru diploma 6 f.

14. Dela D. aurariu in Bucium-Poieni Ioann Svic'a tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ si pentru diploma 6 f.

15. Dela D. Ioanne Iancu aurariu in Bucium-Poieni tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ si pentru diploma 6 f.

16. Dela D. VNotariu in Bai'a de Crisiu Ioanne Cosieru tax'a de m. ord. nou pe an. cur. 186⁵/₆ 5 f.

17. Dela D. Georgie Bardosi jun. negot. in Baitia tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

18. Dela D. Georgie Bardosi sen. negot. in Baitia tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

19. Dela D. Assessoru in Dev'a Lazaru Piposiu tax'a de m. ord. pe an. 186³/₄ si 186⁴/₅ 10 f.

20. Dela D. proprietariu in Brasiovu Constantinu Iug'a tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ si 186⁵/₆ 10 f.

21. Dela D. Oficialu de monetaria in Alb'a Iuli'a Victoriu Piposiu tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

(Totu acestu Domnu pentru museulu Assoc. a daruitu 10 bucati bani vechi de argintu.)

22. Dela D. Fiscalu in Dev'a Ignatiu Rainai tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

23. D. Jude cerc. B. Puianu tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

24. Dela D. Par. gr. or. in Rosi'a de munte Nicolau Mestecanu tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ 5 f.

25. Dela D. Parochu gr. or. in Sohodolu Demetriu Necsi'a tax'a de m. ord. nou pe an. cur. 186⁵/₆ 5 f.

26. Dela D. Par. gr. cat. in Satu-Fenesiu Ianga Clusiu Nicolau Popu tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ 5 f. (1 # nat.)

27. Dela D. Par. gr. or. in Campeni Michaelu Contesu tax'a de m. ord. nou pe an. cur. 186⁵/₆ 5 f.

28. Dela D. proprietariu in Abrudu Alessandru Lazaru tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

29. Dela D. VComite Dr. Iosefu Hodosiu tax'a pe 186⁵/₆ 5 f.

30. Dela D. Jude cerc. in Criscioru Ladislau Popu tax'a de m. ord. pe an. 186⁵/₆ (pe an. 186⁴/₅ se afla in restantia) 5 f.

31. Dela D. Concipistu la Consiliu de Locotenintia in Ungari'a Ioanne Popu tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ 5 f.

32. Dela D. advocatu in Halmagyu Ieronimu Mog'a tax'a de membru ord. pe an. 186⁵/₆ 5 f.

33. Dela D. Redactorn in Pest'a Alessandru Romanu tax'a de m. ord. nou pe an. cur. 186⁵/₆ 5 f.

34. Dela D. negotiatoriu in Abrudu Dionisiu Balosu tax'a de m. ord. nou pe an. curinte 186⁵/₆ 5 f.

35. Dela D. VNotariu in Abrudu Basiliu Bosiot'a Dembulu tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

36. Dela D. Advocatu in Bai'a de Crisiu Dr. Iacobu Brendusianu tax'a de m. ord. pe an. 186⁵/₆ 5 f.

37. D. Propr. Axente Severu tax'a de m. ord. pe an. 186³/₄ si 186⁴/₅ 10 f. (Totu dela acestu D. cameta pentru intardiare 4 f.)

38. Dela D. Senatoru in Alb'a Iuli'a Nicolau Berghianu tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

39. Dela D. Simeonu Berghianu pelariu in Alb'a Iuli'a tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

40. Dela D. Demetriu Berghianu pelariu in Alb'a Iuli'a tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

41. Dela D. Sebastianu Tesl'a speculantu in Alb'a Iuli'a tax'a de m. ord. pe an. 186³/₄ si 186⁴/₅ 10 f.

42. Dela D. Samuilu Cirlea macelariu in Alb'a Iuli'a tax'a de m. ord. pe an. 186³/₄ si 186⁴/₅ 10 f.

43. Dela D. Alessandru Nedelcu negotiatoriu in Pest'a tax'a de m. ord. pe an. 186³/₄ si 186⁴/₅ 10 f.

44. Dela D. supr. locot. c. r. in Alb'a Iuli'a Nichit'a Ignath, tax'a de m. ord. pe an. 186³/₄ 5 f.

45. Dela D. Paulu Kerekes parochu in Alb'a Iuli'a tax'a pe an. 186³/₄ 5 f.

46. Dela D. Georgie Popu propr. in Alb'a Iuli'a tax'a de m. ord. rest. pe an. 186³/₄ 5 f.

47. Dela D. Petru Branu propr. in Ciungudu tax'a de m. ord. pe an. 186³/₄ si 186⁴/₅ 10 f.

48. Dela D. Assessoru in Abrudu Basiliu Duc'a tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

49. Dela d. propr. in Abrudu Nicolau Sinluti tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ si 186⁵/₆ 10 f.

50. Dela d. Concipistu de advocatura in Fogarasiu Aarone Densiusianu tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ 5 f.

51. Dela d. prot. in Abrudu Aless. Amosu Tobias tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ 5 f.

52. Dela d. practic. gub. in Clusiu Iuliu de Bardosi tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ 5 f.

53. Dela d. advocatu in Sabesiu Dr. Avramu Tincu tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

54. Dela d. propriet. in Abrudu Michailu Cocu tax'a de m. ord. nou nou pe an. 186⁵/₆ 5 f.

55. Dela d. propr. in Abrudu Constantinu Cumanu tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ 5 f.

56. Dela d. Canc. in Bai'a de Crisiu Silviu Bolf'a tax'a de m. ord. pe an. 186⁵/₆ 5 f.

57. Dela d. not. in Bistr'a Dionisiu Darabantu tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ 5 f.

58. Dela d. Vasilin Bulzu curelaru in Abrudu tax'a de m. ord. nou pe an. 186⁴/₅ si 186⁵/₆ 10 f.

59. D. Georgiu Visea argasitoriu in Abrudu cu dorinti'a de a se face m. fundatoru a contribuitu 15 f.

60. D. parochu gr. or. in Bucium Georgiu Suciu cá m. ord. nou pe an. 186⁵/₆ 5 f.

61. D. propr. in Abrudu Iosivu Ghionc'a tax'a de m. ord. nou pe an. cur. 186⁵/₆ 5 f.

62. Comun'a romána Campeni pe an. 186³/₄ 5 f.

63. Comun'a romána Bertegi'a pe an. 186⁵/₆ 5 f.

64. Comun'a romána Secatura pe an. 186⁵/₆ 5 f.

65. Comun'a romána Albacu pe an. 186⁵/₆ 5 f.

66. Dela d. propr. in Campeni Teodoru Teocu tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

67. E. propr. in Campeni Dumitru Palade tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

68. D. parochu gr. or. in Campeni Vasilie Motor'a tax'a de m. ord. nou pe an. curinte 186⁵/₆ 5 f.

69. D. Basiliu Popu de Harsianu Assessoru in Abrudu tax'a de m. ord. pe an. 186⁵/₆ 5 f.

70. D. Advocatu in Abrudu, Mateiu Nicol'a tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

71. D. par. gr. cat. in Campeni Basiliu Popu Stragianu tax'a de m. ord. nou pe an. cur. 186⁵/₆ 5 f.

72. D. Petru Mihalovicu pelariu in Abrudu tax'a de m. ord. nou pe an. curinte 186⁵/₆ 5 f.

73. D. Advocatu in Beiusiu Partenie Cosm'a tax'a de m. ord. pe an. 186⁴/₅ 5 f.

74. D. VNotariu magistr. in Sabesiu Ioanne Paraschivu tax'a de m. ord. pre an. 186²/₃, 186³/₄ si 186⁴/₅ 15 f.

Summ'a totala adunata cu oca siunea ad. gen. dela Abrudu face —472 fl. v. a. di patru sute siepte dieci si doi fl. in v. a. dintre cari 1 # in natura si 1 fl. in argintu.

PUBLICAREA

sumeloru de bani incursi la fondulu Assoc. tranne dupa adunarea gen. dela Abrudu pâna la 4 Sept. 1865.

1) Prin d. adm. prot. si Col. alu Assoc. in Abrudu Ioanne Galu s'a tramisu la fond. Assoc. 12 f., din cari 10 fl. suntu taxe de m. ord. nou pe an. 186⁴/₅ pentru dd: Augustinu Tatar- czi negot. in Rosi'a, si pentru d. Ioanne Macaveiu negot. dim B. Muntasiu si 2 f. pentru diplome pentru amendoi.

2) Prin d. Col. alu Assoc. in Pest'a Ioanichie Miculescu s'a tramisu la fondulu Assoc. pentru d. negot. Aless. Nedelcu 5 f. cá taxa de m. ord. pe an. 186⁵/₆.

3) Prin d. Prot. alu Hedvigului, Ioanne Mog'a s'a tramesu la cass'a Assoc. 10 f. cá taxa rest. de m. ord. pe an. 186²/₃ si 186³/₄ pentru d. negot. in Hedigu Iordache Zacharia.

Sabiu in 10 Septembrie 1865.

Dela Secretariatulu Asociatiunei transsilvane române.